

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Tractatus Exegeticus Ad Librum III. Decretalium Gregorii
IX. Contractus in specie secundum rubricarum ordinem
exponens**

Scharz, Oddo

Salisburgi, 1738

§. II. De Jure Locationis, & Conductoris.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63816](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63816)

conduxisse operas aurifabri; ille verò vicissim locasse mihi operas suas, & conduxisse annulum videatur. Fundamentum suæ opinionis in *l. 22. §. 2. ff. b. t. & l. 2. princ. ff. ad leg. Rhod. de jact.* collocant, ubi is, cui insulam ædificandam loco, ut suis impensis construat, *conductor* insulæ dicitur, & quia insulam operas suas in ædificanda insula mihi locat, *conductor* operarum ego vocor. At reverà (ut scribit Stryckius ad *b. t. §. 2.*) lusus tantum circa vocem est. Vox quippe *conductoris* ibi improprie sumitur, pro redemptione scilicet operis, für die Übernehmung eines gewissen Wercks, oder Gesbändes, pro qua redemptione mercedem nondum accipit, sed pro opera illa, quam in opus illud impendere vel ipse, vel per alios ad hoc subconductos debet. Unde breviter dicimus, in locatione conductione *operarum* illum es-

se *conductorem*, qui alterius operas mercede data conducit, sive dein rem ad opus faciendum ministret, & ita in sensu potius *Grammaticali*, quàm *juridico* locet, sive non: qui verò operas suas pro mercede propter rem faciendam, locat, *locatorem* rectè appellari.

Dividitur V. Locatio conductio in *regularem*, & *irregularem*. Prior servat omnia substantialia, & naturalia hujus Contractus. Posterior in alium Contractum desleclit, ita tamen, ut aliquid adhuc de natura *locationis* retineat. Ut patet ex duobus casibus, qui referuntur in *l. 31. ff. b. t.* quos Stryckius hic §. 4. § 6. explicat, & nos in simili de *Deposito irregulari* ad *Tit. Deposit. §. 1. num. 6.* docuimus. Nam si *locatio irregularis* penitus desineret esse *locatio*, quomodo potuisset Alfenus in *d. l. 31. ff. b. t.* dicere, *rerum locatarum duo genera esse?*

§. II.

De Jure Locatoris, & Conductoris.

SUMMARI A.

10. Locare conducere possunt omnes liberam administrationem habentes. Quinam verò in specie prohibeantur, singillatim recensentur. 11. Conductor regulariter rem conductam alteri sublocare potest. 12. Uter prævaleat, si res, vel opera duobus locata fuerit, hæc questio cum distinctione resolvitur. 13. Conductor domus potest sibi socium etiam inscio locatore assumere, non etiam conductor cubiculi. 14. Id quod fallit in studiosis. 15. Regulariter nemo cogitur ad res, vel operas suas locandas, subjunctis quibusdam fallentiis.

10 **R**egula generalis est, quod locare conducere valent omnes, qui contrahere, & res suas administrare possunt, nec speciali prohibitionem ab hoc contractu excluduntur *Arg. l. 43. ff. de Procurat.* Prohibentur autem

I. conducere prædia milites, nè à signis militaribus avocentur. *l. 31. C. b. t.* nisi, ut excipit D. Fleckh *cit. loc. n. 29.* pro militari usu stabulum conducant. II. Decuriones & curiales *l. 30. C. cod.* exceptio reperitur in *l. 4. ff. d. t.* nisi scilicet

(S)

licet

licet jure successionis in conductione remaneant, quæ est conductio necessaria. Lauterbach. *h. t. §. 16.* III. Tutores & curatores, rationibus suæ administrationis nondum redditis, nequeunt prædia fiscalia, & Cæsaris patrimonialia conducere, & hoc eo fine, ut Minoribus & pupillis tantò magis sit cautum. *l. 49. princ. §. 1. ff. h. t. l. un. C. Ne tut. vel curat. veftig. conduct.* IV. Fabri, victores, aut alii similes, qui streperam artem exercent, officinas, aut domos juxta Universitates, & scholas publicas, nec non ædes Professorum, ipsis invitis, & contradicentibus, conducere prohibentur. *Arg. l. un. C. de Stud. liberal.* quia hoc exigit favor studiorum, *arg. auth. habit. C. Ne filius pro patre §c.* Et bonum publicum, cui vel maximè litterati plurimum commendant, quæ prohibitio fallit, nisi ibidem talis opifex priùs domum, aut officinam conduxisset, vel emisisset, quàm Universitates erectæ sunt, aut Professor ibidem ædes conductas habuit, aut inhabitavit. Lauterbach. *h. t. §. 16.* Videatur Stryckius *de Jure sensuum differt. 3. cap. 2. à num. 10.* ubi hoc privilegium pensculatius trutinat. V. Prohibentur Clerici conducere possessiones, & prædia secularium in *cap. 1. Ne Cleric. vel Monach.* quæ tamen prohibitio de illo duntaxat casu intelligenda est, si id faciant quæstus, aut lucri gratiâ, non verò, ut propriæ indigentia succurrant, vel ex alia honesta, & rationabili causâ. *cap. 26. dist. 86. Panormit. ad cap. 1. Ne Cleric. vel Monach. num. 8.* Quare ipsis vetitum non est, in conductione, quæ ad ipsos jure successionis pervenit, perseverare, *Arg. l. 14. ff. de Decur.* ubi dicitur: *Decu-*

rio, qui prohibetur conducere quedam, si jure successerit, in conductione remanet. Justinianus ejusmodi conductiones, quos Clerici turpis quæstus gratia faciunt, adeò execratus est, ut ne quidem locatoribus id impune esset, discernens *Nov. 123. cap. 6.* ut *conductionem teloniorum, aut cujuslibet possessionis eis credentes, nullam contra illas personas, quibus crediderint, habeant actionem.* Cujus tamen sanctionis rigorem (cùm Justinianus extra ollas saltaverit) neque olim, neque hodie vim obtinere facile cum Boehmero *h. t. §. 8.* admiserim. VI. Pupilli & Minores locare, vel conducere nequeunt, ita, ut vel ab initio talis conductio sit nulla, aut saltem ob beneficium restitutionis periculo rescissionis obnoxia, quod tamen D. Fleck *cit. tit. num. 26.* rursus ita limitat, nisi pupillis, & Minoribus locatio, vel conductio utilis sit, tunc enim *ex re* obligantur, imo hodie in iis causis, ubi pupilli, vel Minores operas suas locare consueverunt, ad promissas, & locatas operas ex conducto tenentur. Sic sartor socius ein Schneider und Handwerck's-Gesell, ex contractu efficaciter obstringitur, etsi ipsi non semper proficiat, & ille adhuc *Minor* sit. *Arg. l. 7. §. 5. ff. de oper. libert. l. 31. ff. de R. V. l. fin. §. ult. ff. de liber. caus.*

Quæres I. An conductor rem conductam rursus alteri sublocare valeat? Respondeo posse, si ad eundem usum, homini æque idoneo, ad tempus, quo prima conductio durat, elocet, nec ab initio sublocatio prohibita fuerit. *l. 6. C. b. t. l. 48. l. 60. ff. eod.*

Quæres II. Uter prævaleat, si res una duobus sit locata? Respondeo, eum prævalere, cui res tradita fuerit, tam-

tametsi is posterius conduxerit, *arg. l. 15. C. de R. V.* Priori tamen, si usum rei locator præstare nequeat, tenetur præstare interesse. Lauterbach. ad *h. t. §. 16.* Brunneinan. ad *l. 26. ff. h. t. n. 9.* Aliud dicendum est de *operis*, ut, si quis eas duobus locavit, ejus conditio sit potior, qui prius conduxit. *l. 26. ff. h. t.* Ratio redditur à Brunnemano *ibidem num. 1.* quod is, qui uni semel operam suam addixit, alteri amplius se obligare nequeat.

13 Quæres III. An conductor domus, aut cubiculi, alium sibi socium, in scio, vel etiam invito locatore, assumere possit? Respondeo, si totam domum conduxit, nec ipse locator eandem ædes simul inhabitet, non videri esse prohibitum, eo quod locatoris nihil interest, an conductor solus, aut cum socio eandem, inhabitet. Maxime cum sciverit, aut scire debuerit, quod integra quædam domus ab uno solo non solet inhabitari. Quoad conductorem cubiculi de rigore juris contrarium di-

cendum foret eo, quod locatori non æque commodum sit, habere in eodem hypocausto duos, quam unum conductorem. Ex more tamen Academia- rum, ubi studiosi vix sine contubernali esse solent, id procedere existimat Stryckius ad *h. t. §. 74.* imputet enim sibi locator, quod ab initio Contractus hunc casum non exceperit, quem tamen facile prævidere potuisset.

Quæres IV. An quis ad res, seu 14 operas suas locandas cogi possit? Resp. regulariter non posse. Fallit tamen in casu necessitatis publicæ, quin quod subditi etiam domino suo præ aliis servire, aut operas suas pro mercede justa præstare teneantur, docet Richter *decis. 98. num. 75.* id quod etiam stringit opifices, qui ex artis suæ professione operas suas locare solent, hi enim cuicumque pro mercede operari debent, & cogi possunt, nisi justam excusationem habeant. *Arg. l. 1. ff. de administr. Tut. l. 9. ff. de Munerib. D. D. Fleckh cit. tit. num. 33.*

§. III.

De Locationis, & Conductionis objecto.

SUMMARI A.

15. Res, operæ, & merces constituunt locationis conductionis objectum. Que res locari possint? 16. Res proprias dominus conducere nequit, utut credat esse alienas. 17. Rem dominus restituere non tenetur, si ignoranter ejus possessionem conduxit, & dominium suum liquido docere possit. 18. Res fungibiles regulariter locari nequeunt. 19. Nec servitutes prædiales. 20. Nec res Ecclesiastica ultra triennium. 21. Illa Controversia, si prædium Ecclesiasticum ad plura triennia locatum sit, an locatio ex parte teneat, vel ex integro vitietur, sub distinctione resolvitur. 22. Jus Patronatus, & alia jura spiritualia locari nequeunt. 23. Nec jus cadendi monetam. 24. Enumerantur casus particulares, in quibus locatio locum habet. 25. Operæ Mercenariæ, non etiam liberales locari possunt. 26. Qualis debeat esse merces? 27. Debet necessario esse, pecuniaria. 28. Exceptio ponitur in fundis frugiferis locatis.

S 2

Res,